

בש"פ 152/20 - עדנאןריחאני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 152/20

לפני: כבוד השופט א' שטיין

העורר: עדנאןריחאני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, על החלטה שניתנה ביום 24.12.2019 על ידי בית המשפט המחוזי נצרת (השופט ז' הווארי, ס"נ) במ"ת 36858-12-19

בשם העורר: עו"ד עלאעתאמנה

החלטה

1. לפניי ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטת בית המשפט המחוזי נצרת (השופט ז' הווארי, ס"נ) במ"ת 36858-12-19 מיום 24.12.2019, לעצור את העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו מאחורי סורג ובריח.

2. ביום 15.12.2019 הוגש לבית משפט קמא כתב אישום נגד העורר המאשימו בהצתה, עבירה לפי סעיף 448(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. בכתב האישום נטען כי ביום 24.11.2019, בשעה 1:40 בערך, הגיע העורר לחצר ביתו של ש' (להלן: המתלונן), שפך חומר דליק על שני כלי רכב שלו והציתם. כתוצאה ממעשים אלו נשרף חלקו הקדמי של אחד מהרכבים, ואילו הרכב השני נשרף כליל. לאחר מכן נמלט העורר מהמקום והסתתר מהמשטרה במשך

עמוד 1

3. בד-בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה למעצר העורר עד תום ההליכים המתנהלים נגדו בתיק העיקרי. בבקשתה טענה המדינה כי בידה ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של העורר בעבירה המיוחסת לו, ובהן: עדות המתלונן; סרטי מצלמות אבטחה בהם ניתן לזהות את העורר; תיעוד של הצתת הרכבים ושל האש שאחזה בבגדי המצית; הכוויית על גופו של העורר; צילומי מצלמות האבטחה שבהם נראה העורר, בסביבת ביתו כשעה לאחר האירוע, אוחז בדבר-מה תחת חולצתו; וכן הימלטותו של העורר לאחר האירוע. כמו כן, נטען כי נוכח חומרת מעשיו על העורר ונוכח עברו הפלילי המכביד, קיים יסוד סביר לחשש כי שחרורו יסכן את ביטחון המתלונן ואת בטחון הציבור כולו. עוד נטען, כי קיים חשש ממשי כי העורר ישבש מהלכי משפט לנוכח הימלטותו מהדין לאחר ביצוע העבירה. לפיכך, נטען כי קמות עילות מעצר נגד העורר מכוח סעיפים 21(א)(1) ו-21(א)(1) (ב) לחוק המעצרים.

4. בהחלטה מיום 24.12.2019 קיבל בית משפט קמא את בקשת המדינה והורה על מעצר העורר עד תום ההליכים נגדו. בהחלטתו ניתח בית המשפט את חומר הראיות הקיים בתיק ועמד על כך שזיהוי העורר על ידי המתלונן בצילומי מצלמות האבטחה איננו מגיע לבדו כדי הוכחה לכאורה – זאת, מאחר שהצילומים אינם מאפשרים זיהוי וודאי. לצד זאת נקבע, כי צירופו של זיהוי זה ליתר הראיות הקיימות בתיק מרכיב תשתית ראייתית בעוצמה מספקת למעצר עד תום ההליכים. ראיות נוספות כאמור כוללות את הגעת העורר לבית חולים יום לאחר האירוע כשהוא סובל מכוויות; את התאמתו של מקום הכוויית מהן העורר סבל לצילומי מצלמות האבטחה; את אי-התאמתו של מקום הכוויית לתזת העורר כי אלו נגרמו מפיצוץ הרדיאטור ברכבו; את התחמקות העורר מהמשטרה בימים שלאחר האירוע; את צילומי מצלמות האבטחה בסביבת ביתו של העורר שבהם הוא נראה, כשעה לאחר האירוע, אוחז בדבר-מה תחת חולצתו; את סירובו של העורר לשתף פעולה עם חוקריו בחלקים שונים בחקירה; את סתירת טענת האליבי שהלה העלה; ואת הסתירות שנתגלו בין הודעותיו לבין אלו של אחיו, שבא לתמוך בגרסתו.

5. לאחר שנקבע כי קיימת תשתית ראייתית מספקת לצרכי מעצר עד תום ההליכים, ונוכח הסכמת העורר כי קיימת עילה למעצרו, עבר בית משפט קמא לבחון את האפשרות לשחררו לחלופת מעצר. בית המשפט הטעים, כי במקרים בהם מיוחסת לנאשם עבירת הצתה, הכלל הוא כי יש לעצרו עד תום ההליכים כאשר השחרור לחלופת מעצר מהווה חריג לכלל. משכך, ונוכח עברו הפלילי המכביד של העורר וניסיונו לחמוק מהמשטרה, הורה בית המשפט על מעצרו עד תום ההליכים כאמור לעיל; ומכאן הערר שלפניי.

6. לטענת העורר, משקבע בית משפט קמא כי הראיה המרכזית שבידי המדינה איננה מספיקה לבדה לביסוס אשמתו, היה עליו לקבוע כי לא קיימת תשתית ראייתית לכאורת המצדיקה את מעצרו – זאת, מן הטעם שיתר הראיות אשר הובאו לתמיכה במעצרו הינן נסיבתיות גרידא ואין בהן כדי לקשרו למעשה ההצתה המיוחס לו. כמו כן טוען העורר, כי צילומי מצלמות האבטחה שליד ביתו אינם מוכיחים דבר מאחר שהם מראים כי פרטי לבושו שונים מאלו של המצית, מה גם שהם צולמו כשעה לאחר האירוע בזמן שבתם של העורר ושל המתלונן קרובים זה לזה. העורר מוסיף וטוען כי בית המשפט לא הביא בחשבון בהחלטתו את היעדר המניע שלו לפגיעה במתלונן, ואת מחדלי החקירה השונים.

7. לחלופין, טוען העורר, כי בית משפט קמא שגה בקבעו כי קיימת בעניינו עילה למעצר עד תום ההליכים

ובהחליטו שלא לבחון את אפשרות שחרורו לחלופת מעצר. לדבריו, ניתן למצוא חלופת מעצר שתאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו, בהתחשב בגילו הצעיר ובכך שלאחר שחרורו ממאסרו האחרון הוא עלה על דרך הישר והחל לנהל אורח חיים נורמטיבי.

8. מנגד, המדינה טוענת כי בהחלטה קמא לא נפל שום פגם, ומבקשת כי אדחה את הערר בשל כל הטעמים שפורטו בה.

9. סניגורו של העורר עשה מאמצים רבים, בכתובים ובטיעון בעל פה, כדי לשכנעני כי הראיות שבידי המדינה אינן מגיעות כדי הוכחה לכאורה. ברם, הדבר לא עלה בידו. גם אם נפקפק בדברי המתלונן כי הוא זיהה את העורר בצילומי מצלמות האבטחה כמי שהצית את כלי הרכב שלו, יהא עלינו להעמיד מול ספקותאלו את הגעת העורר למחרת האירוע לבית החולים לקבלת טיפול רפואי בכוויות שנגרמו לו. העורר אמנם נתן לכוויות אלו הסבר: לדבריו, הוא נכווה ממימי הרוחתים של הרדיאטור שברכבו אשר נשפכו עליו לאחר שפתח את מכסה המנוע. דא עקא, בהסבר זה ניתן להטיל ספק של ממש בשל מקום הכוויות ובשל טעמים אחרים אשר יתבררו כשהתיק העיקרי יידון ויוכרע לגופו. בנסיבות אלו, ברי הוא כי מכלול הראיות הקיימות עובר את הרף של הוכחה לכאורה לצרכי מעצר עד תום ההליכים. החלטתו של בית משפט קמא בעניין הראיות לכאורה תואמת אפוא את הכללים שנקבעו בכגון דא בבש"פ 8087/95 זאדהנ' מדינת ישראל, פ"ד(2) 133 (1996), ואין כל סיבה להתערב בה.

10. הוא הדין לגבי עילת המעצר וחלופת מעצר. מסוכנותו של העורר עולה מעצם מעשה ההצתה, המאומת בראיות לכאורה, וכן מעברו הפלילי המכביד. באשר לחלופות מעצר, כמו בית משפט קמא, הנני סבור כי אין באלו כדי להפחית את המסוכנות הנשקפת מהעורר במידה מספקת וכדי למזער את הסיכון כי הלה יימלט מאימת הדין אם ישוחרר (ראו והשוו: בש"פ 5072/05 אבופולנ' מדינת ישראל (22.6.2005); בש"פ 332/05 פרץנ' מדינת ישראל (7.3.2005); בש"פ 6526/02 אלענמינ' מדינת ישראל (30.7.2002)). בנסיבות אלו, ברי ושמא - ברי עדיף: בית משפט קמא קיבל החלטה נכונה כאשר הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים בתיק העיקרי.

11. הנני דוחה אפוא את הערר.

ניתנה היום, כ"ה בטבת התש"ף (22.1.2020).

שׁוֹפֵט